

عنوان مقاله:

نشانه شناسی فرهنگی نقوش خالکوبی زنان بختیاری ساکن خوزستان

محل انتشار:

مجله پژوهش های انسان شناسی ایران، دوره 10، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسندگان:

مهنوش عباس زاده - دانشگاه هنر اصفهان

علیرضا خدامی - هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز

خلاصه مقاله:

هنرهای بومی و قومی، بخش تحسین برانگیز میراث فرهنگی هستند در این میان خالکوبی، رسمی دیرینه محسوب می شود که در سراسر جهان عملی رایج به شمار می رود. در کشورمان ایران نیز، عمل خالکوبی میان اقوام گوناگون قدمتی دیرینه دارد. در بین اقوام بختیاری نیز این عمل مرسوم بوده است. خالکوبی زنان بختیاری ساکن خوزستان جلوه ای از فرهنگ اقوامی است که باورها و اعتقاداتشان را به صورت نقش بر متن بدنشان متجلی می سازند. این پژوهش با استفاده از روش مردم نگاری و نشانه شناسی فرهنگی به ارزیابی نقوش خالکوبی زنان بختیاری ساکن خوزستان می پردازد. هدف از پژوهش حاضر این است که با رویکرد نشانه شناسی فرهنگی و با تاکید بر آرای یوری لوتمان، نقوش خالکوبی حک شده بر متن بدن زنان بختیاری منطقه خوزستان، معنای آن و همچنین تاثیر فرهنگ، باورها و اعتقادات این مردمان را واکاوی کند. روش تحقیق توصیفی تحلیلی است و گردآوری اطلاعات علاوه بر منابع کتابخانه ای، از طریق مصاحبه و مشاهده ی میدانی صورت گرفته است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می دهد که خالکوبی زنان بختیاری به دلایل گوناگونی چون تزئین و آراستن، درمان و شفا یافتن، خاصیت جادویی و مقابله با نیروهای مافوق طبیعی و همچنین محافظت زن باردار در برابر موجود آل به کار می رود. هنرمند بختیاری آثار خود را با الهام از طبیعت و جهان موجود می سازد که در این میان نقوش کیهانی، هندسی انتزاعی، جانوری، گیاهی، زیورآلات، اشیا و در برخی مواقع نقوش انسانی قابل توجه است. برخی از نقوش مانند خورشید، ستاره، چلیپا، بز کوهی، آل باوری و ... نمادین هستند و حضوری دیرینه در فرهنگ کهن ایل بختیاری دارند.

کلمات کلیدی:

ایل بختیاری، خوزستان، فرهنگ و هنر، نشانه شناسی فرهنگی، نقوش خالکوبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1611933>

